

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HERNING GYMNASIUM 1991

Knud E. Skou

Kunstpædagog ved Herning Gymnasium 1967-87.

Uddannet på Det kongelige Akademi for de skønne kunster i København 1954-64.
(malerskolerne og kunstpædagogisk skole).

Medlem af *Billedkunstneres forbund* og *Kunstnersamfundet*.

07 JAN 1980
KUNSTPÆDAGOGISK SKOLE

Herning Gymnasium

1991

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Redaktion:

Anna Wilkens

Sten Visti Jensen

Steen Noer Madsen

Poul Kildsgaard

Året, der gik

Ved dimissionen for 25 år siden i 1966 kunne daværende rektor, Erik Dreyer Jørgensen, i sin årsberetning tage udgangspunkt i, at årgang 1966 var den første studenterårgang, der dimitteredes efter de nye læseplaner i den såkaldte røde betænkning. Grengymnasiet var blevet indført.

I 1991 dimitterede vi den første årgang efter en ny gymnasireform. Valgfagsgymnasiet har afløst grengymnasiet.

Valgfagsgymnasiet har medført, at alle sproglige studenter har modtaget en mere alsidig eksperimenterende naturfagsundervisning, der rummer elementer af kemi, fysik og matematik.

På den matematiske linie er sprogundervisningen blevet styrket. Alle har modtaget både undervisning i engelsk og endnu et sprog (tysk, fransk, spansk eller russisk) i to år. Og så har de haft muligheden for at fortsætte i 3.g med sprogfag på højeste niveau.

Af andre nyskabelser i gymnasieuddannelsen bør nævnes de tre store selvstændige opgaver.

I 1.g skrives danskopgaven, hvor emnet aftales med læreren. Opgaven skrives i den sidste undervisningsuge, og der gives en individuel karakter for den.

I 2.g skrives historieopgaven, der skal skrives samtidigt med, at det normale skema følges. Den karakter, der gives for historieopgaven, indgår i standpunktskarakteren for historie.

I 3.g skrives det, der kaldes den større skriftlige opgave. Eleven vælger selv både fag og område inden for dansk, historie eller ét af højniveaufagene. Men det er læreren, der stiller opgaven, der udarbejdes i en uge, hvor almindelig undervisning er suspenderet. 3.års-opgaven er en eksamensopgave. Derfor bliver den bedømt af faglæreren og en fremmed censor, der i fællesskab giver en karakter, der indgår i studentereksamen.

Alt i alt rummer gymnasieuddannelsen i dag dels en større bredde i valgmulighederne for den enkelte og dels en mulighed for større fordybelse i nogle perioder af undervisningsforløbet. I kraft af de mange valgmuligheder, som vi tilbyder på et stort gymnasium som vores, kan vi sikre, at elevernes valg bliver i overensstemmelse med deres interesser.

Da dette års studenter startede for tre år siden, fortalte jeg, at de måtte forvente at blive pionerer med de spændende udfordringer og vanskeligheder, som det at være blandt de første indebærer. Jeg synes, at de tog begyndervanskelighederne på en fin måde.

Årets fællestimer har været alsidige. Vi har haft besøg af undervisningsminister Bertel Haarder samt af Svend Auken og Poul Nyrup Rasmussen. I forbindelse med folketingsvalget i december havde vi sædvanen tro her på stedet et manglekantet politisk panel.

Pianisten Mogens Dalsgaard har underholdt os på en oplysende, inspirerende og humoristisk måde om klassisk musik. Team teatret, som er egnsteater med udgangspunkt i Herning, opførte Happy End ved en forestilling i vores festsal. Vi havde her fornøjelsen

Poul Nyrup Rasmussen i færd med at understrege...

En smilende Søren Brøndum tager imod Bertel Haarder

af, at én af vore elever, Lene Kristensen, medvirkede i forestillingen.

Musiklivet har bl.a. udfoldet sig ved forårskoncerten og korstævnet, som blev afholdt her på gymnasiet. På skolen afvikledes også et håndboldstævne, mens det traditionsrige regionale atletikstævne blev afholdt i Silkeborg.

Internationalt samarbejde har i år omfattet flere former. Vi har haft besøg af lærere fra både den svenske og norske gymnasieskole. Disse kontakter har betydet, at vi i det kommende år udveksler lærere, der skal undervise i deres eget modersmål i de respektive nordiske lande. Vi forventer, at dette samarbejde også vil kunne medføre et tættere nordisk samarbejde på andre områder.

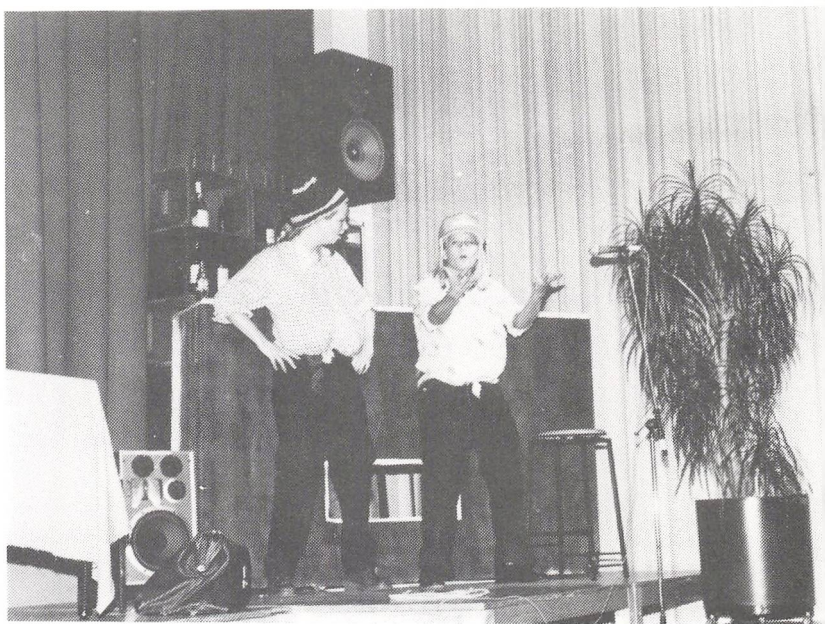
Samarbejdet med Hertfordshire County i England fortsatte i år. 16 engelske og danske elever arbejdede sammen omkring løsningen af tre børns problemer som handicappede. De fandt tekniske løsninger, som der for ét af projekternes vedkommende synes at være større perspektiv i.

I år gennemførte vi studierejser for hele årgangen af 3.g'ere. Der var rejser til Budapest, Prag og Athen. To klasser deltog i udvekslingsprogrammer. En klasse besøgte vores venskabsgymnasium i Krakow, og en klasse besøgte på Island gymnasiet i Akureyri. Fra Hafnarfjörður fik vi efter besøget en hilsen, hvori en af lærerne fra Island beklager,

at man ofte fokuserer på det, der mislykkes, men ser bort fra det, der er vellykket. Hun slutter med at skrive, at "Herning Gymnasium kan være stolt af deres unge repræsentanter og det seriøse pædagogiske arbejde, der afspejledes i det mangesidige studiebesøg."

Det er spændende og udfordrende at deltage i studierejser. Det sætter vort eget samfundssystem og skolesystem i relief at få mulighed for sammenlignende studier. Jeg tror, at det som hovedregel er udbytterigt for både elever og lærere.

I 1991 dimitterede vi 187 studenter fordelt på 71 sproglige og 116 matematikere. I min tale til årets studenter opfordrede jeg til at tage udfordringer op.

Ved kongebalsrevyen blev to mænd fra det typiske værthusmiljø parodieret.

Der er utallige muligheder, som man bør møde positivt, fordomsfrit og engageret, men ikke nødvendigvis kritikløst acceptere. Piet Hein har i et digt, som han betegner som brugslyrik, skrevet lidt om menneskets muligheder:

*Jeg tror, at tro på egne grænser røver
os vor sande muligheds land.*

*Jeg tror på den almægtighed, vi over
på langfærd over egen himmelrand.*

*Jeg tror, at den erkendelse er sand
og rummer al den visdom vi behøver:*

*Det er utroligt, hvad man ikke kan,
når man af ærlig vilje ikke prøver.*

Søren Brøndum

Studenter 1991

Der blev i 1991 dimmitteret ialt 187 studenter, fordelt på 71 sproglige og 116 matematikere. Der var 108 kvindelige og 79 mandlige studenter.

Kasper Engkilde talte på vegne af årets studenter, Kamma Buus talte for 50 års-jubilarene og professor Gorm Toftegaard Nielsen for 25 års-jubilarene.

3a

Bageste række

Pernille Voss Petersen
 Louise Willumsgaard Pettersson
 Morten Mikaelen
 Hans Jørgen Hansen
 Mika Kristian Harloff
 Pia Mortensgård Madsen
 Lone Calmar Clausen
 Jeanette Alsing Bertelsen

Midterste række

Elin Møller Pedersen
 Bo Sørensen
 Lotte Eg Christensen
 Bo Mikael Libak Jørgensen
 Mette Camilla Melgaard Pedersen

Charlotte Søndergaard Nielsen
 Lone Sørensen
 Dorte Holdgaard Jensen
 Maibrit Dirdal
 Pia Hald Jensen

Forreste række

Lena Ahle Fjord
 Line Merete Nielsen
 Mette Toft
 Lene Kjærstig Madsen
 Vigdis Kristin Linnebjerg Olsen
 Lisbeth Søndergaard Mathiasen
 Ulla Marie Uhrskov
 Hanne Rasmussen

3b

Bageste række

Steffen Bohni Nielsen
Peter Kronholm Petersen
Helena Sivebæk Kristensen
Christian Pagh
Michael Bo Kjærskov

Midterste række

Lone Bjarre Thusing
Linda Bang Sørensen
Kathrine Olldag Kjeldsen
Bettina Kastbjerg
Bodil Brink Bækgaard
Marianne Ørsted Hørlyck

Gitte Heede Hesel
Christine Holst Jensen

Forreste række

Karin Kristina Mosbach
Lena Tarpgaard Madsen
Mai-Britt Kristensen
Marie Gomard
Charlotte Børlum Madsen
Mette Borup Overgaard
Mette Stampe
Lisbeth Løntoft

3c

Bageste række

Jesper Foldager Jensen
 Lene Iversen
 Ole Kjems Sørensen
 Lisbeth Kjærulff Madsen
 Jacob Fibiger Jensen
 Karen Larsen

Midterste række

Mette Harritslev Nielsen
 Lone Søndergaard Andreasen
 Christina Nielsen
 Lykke Rasmussen
 Cecilie Ayoe Damgaard Konrad
 Lone Aggersbjerg

Lone Engelbrecht Nielsen
 Anja Kyed Egebjerg

Forreste række

Anne Holmberg Larsen
 Jeanette Thielholdt
 Anette Vilstrup Berrum
 Jane Kærsvang Olesen
 Kirsten Vestergaard Suhr Olesen
 Trine Svendsen
 Trine Nissen
 Mette Steengard Olsen

3u

Bageste række

Rene Dürr Nybo
 Torben Eckhaus Pedersen
 Kenneth Skovly Pedersen
 Henrik Lauridsen
 Jacob Lorents Tingleff
 Vagn Jensen
 Søren Ørskov Madsen
 Torben Kristensen

Midterste række

Thomas Weilby Knudsen
 Jeppe W. Dahl Jensen
 Martin Bernard Pearson
 Lisbeth Møller
 Lene Nørum Pedersen

Lene Baunbæk Krogsgaard
 Michael Pilely Knudsen
 Ole Vedel Bjerrehus
 Claus Goldbæk Nielsen

Forreste række

Mette Høyrup
 Charlotte Skjærbæk Christensen
 Betina Frederiksen
 Christina Lund
 Lenette Vendelbo Klemmensen
 Henriette Hauge Andersen
 Anne Gaardsted Petersen
 Malene Georgi Andersen

3x

Bageste række

Martin Plum Juul
 Peter Andersen
 Erik Egsgaard Nielsen
 Johnny Overgaard
 Claus Høghøj Nielsen
 Anders Aasbjerg Pedersen
 Alex Jakobsen
 Anders Harbo Pedersen

Midterste række

Margit Christensen
 Søren Martin Olsen
 Niels Christian Foldager Sandgaard
 Knud Lind Johannessen
 Ann Stine Andersen

Lars Balle Olsen
 Lars Hansen
 Søren Herold Andersen
 Trine Søgaard

Forreste række

Henriette Maarbjerg Støy
 Lene Dahl Lauridsen
 Mette Mejdal Christiansen
 Marianne Østergaard Simonsen
 Ulla Birgitte Frederiksen
 Rikke Halberg Andersen
 Janne Sebbelin Sørensen
 Tenna Kirkeby Pedersen

3y

Bageste række

Søren Birkebæk Bundgaard
 Nikolaj Andersen
 Ulrik Sørensen
 Thomas Andersen
 Martin Mygdam
 Torben Ernst Munk
 Kasper Dreyer Engkilde

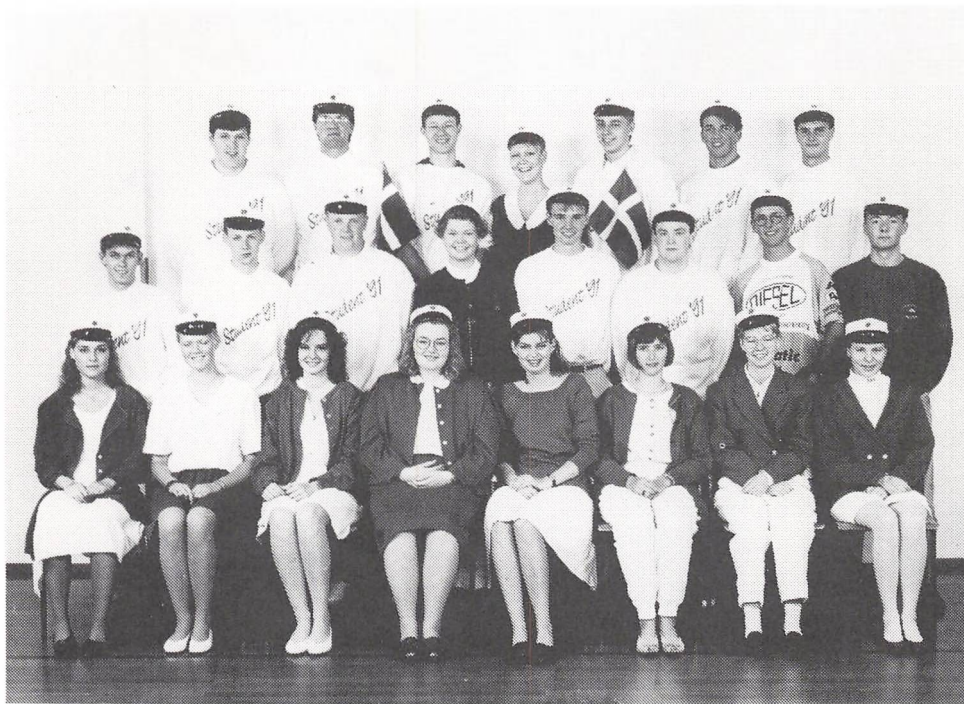
Midterste række

Morten Pless-Jørgensen
 Martin Møller Pedersen
 Morten Bjelbæk
 Mads Schou Pedersen

Ture Bergholdt
 Peter Michael Lorentzen
 Steen Vitus Bering
 Søren Skov Pedersen

Forreste række

Lotte Borre
 Trine Nordhøj Andresen
 Astrid Marie Heide
 Addie Nørskov Krøjgaard
 Britta Ærbo Aronsson
 Charlotte Weilgaard Gotfredsen
 Lisbeth Skovgaard

3z

Bageste række

Lars Nedergaard
 Allan Haaning Christensen
 Jakob Krarup
 Anne Ørskov Christensen
 Steen Garst
 Jacob Rene Cardoso
 John Kristensen

Midterste række

Kim Kronsell Christiansen
 John Bagterp Jørgensen
 Mads Emil Nielsen
 Kirsten Kølbæk Jensen
 Thue Bjørslev Jensen

Jesper Toft Nielsen
 Jan Nørgaard Lauridsen
 Jeppe Brinck-Jensen

Forreste række

Dorthe Lund Kristensen
 Birgitte Madsen
 Rikke Hyldgaard
 Birna Damgaard Kragelund
 Helle Hagen Sveigaard
 Anne Mette Lundgaard
 Grith Kamma Sundstrup Rosleff
 Marie Louise Ottosen

30

Bageste række

Thomas Biesbjerg Mikkelsen
 Brian Vibe Grevsen
 Klavs Hjort Petersen
 Kristian Wille Sørensen
 John Meder Harrild
 Kristoffer Kafton

Miderste række

Michael Engelbreedt Knudsen
 Rasmus Skyt Thyrring
 Helle Larsen
 Annemette Kjeldal Pedersen
 Laila Pedersen

Carsten Goldbæk Nielsen
 Thomas Fjord Kristensen

Forreste række

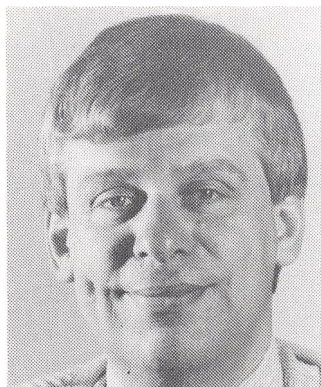
Joan Hyldgaard Bertelsen
 Trine Henriksen
 Lene Christiansen
 Rikke Normann Hansen
 Heidi Lykke Nielsen
 Jeanette Agerholm Kristensen
 Anja Maria Nielsen
 Pernille Wøhlk

Personalia

Ved skoleårets start kunne vi byde velkommen til
adjunkt Karen Drejer (matematik)
årsvikar Ebbe Christensen (religion)
årsvikar Lars Ejbye Mikkelsen (idræt)

Alle tre satte hver på deres måde sit præg på hverdagen her på gymnasiet. Både Ebbe Christensen og Lars Ejbye Mikkelsen, der begge var årsvikarer, forlod gymnasiet igen ved årets afslutning.

Også en anden af vore lærere, der havde været her et par år, adjunkt i biologi Bent Vestergaard Petersen – kaldet Bio-Bent blandt eleverne – forlod gymnasiet med skoleårets afslutning.

Finn Rosgaard

Den 1. februar fratrådte Herning Gymnasiums inspektør Finn Rosgaard for at blive rektor på Vestjysk Gymnasium i Tarm. Han havde da været inspektør og rektors stedfortræder siden 1985.

Finn Rosgaard var kendt af eleverne. Han optrådte gerne – både på scenen og foran denne. Han havde også bestridt en lang række hverv, blandt hvilke blot skal nævnes studievejledning og skolebibliotekar. Han var med andre ord et kendt ansigt. Han vil derfor blive husket af mange.

Som ny inspektør og stedfortræder tiltrådte adjunkt Erik Bøegh, mens adjunkt Alice Kramer ligeledes udnævntes til inspektør.

I forbindelse med dels langvarig sygdom og dels Finn Rosgaards bortrejse vikarierede adjunkt Ole Vejebak i historie.

Peddelmedhjælper Lars Møller, der siden 1984 har været ansat på Herning Gymnasium, forlod skolen 15. april 1991 til fordel for andet arbejde. Lars Møller var vellidt af både elever og lærere. Blandt hans mange kvaliteter var hans jyske lune, der blandt andet kom til udtryk ved elevfesterne, hvor han altid var til stede. I hans sted tiltrådte Peter Kristensen.

Med afslutningen af skoleåret sagde vi også farvel til vores kontorelev Lotte Nielsen, der hermed afsluttede sin uddannelse.

Ved dimissionsfesten 1991 kunne jeg også lykønske lektor Erik Stabell med sit 25 års-jubilæum på Herning Gymnasium, hvor han underviser i fysik og matematik.

Søren Brøndum

Frede Jensen, f. 8/10 1915 i Gilleleje, cand. mag fra Københavns Universitet i historie, dansk, engelsk 1943. Efter vikariat ved Helsingør Gymnasium ansat ved Herning Gymnasium 1946 (adjunkt 1947, lektor 1961) indtil pensioneringen 1984.

Rids af en udvikling

Herning Gymnasium i dialog med omgivelserne

I Bethaniagade kunne man i mange år hver time opleve en procession på 30 disciple bevæge sig fra den fælles skolegård til et anneks med lokaler, der vendte ud mod torvet. Sidste mand i gruppen var læreren, der med den placering kunnet tillade sig at nikke til folk på vej til arbejde eller indkøb. Skolen fik således et ansigt (en profil) udadtil, man så den i funktion – i de fleste tilfælde med en vis orden.

Samtidig var man på "den højere Almenskole", som gymnasiet engang kaldtes, ikke uden føling med byens hverdag. Produktion af margarine i Skolegade foregik med en ikke ringe lydlig energi, købmand Larsens lille butik lå praktisk nær, når akutte materielle behov opstod, og landsretssagfører Dejgaards stuepige var et oplivende moment i lektionernes rutine – for de store drenge – når hun foretog den daglige rengøring i den smukke villa (arkitekt Martin Nyrop), der lå, hvor der nu er P-plads på torvet.

Skolens lærere var i højere grad end nu en del af bybilledet. Når ansatte lektorer som de herrer Siemonsen og Madsen svang sig på sadlen for at nå hjem til den varme middagsmad, vidste man, at

klokken nærmede sig tolv. Man fulgte det borgerlige spisemønster, og man boede i byen. Kun de uprivilegerede elever fra et område, der strakte sig fra Troldhede i vest til Bording i øst – og fra Karup i nord til Give i syd – måtte indtage deres "klemmer" på skolen under meget spartanske forhold. Kantine var et totalt ukendt begreb.

Faciliteter som aula, scene eller foyer fandtes naturligvis ikke. Juleafslutning foregik i kirken. På den måde markeredes i hvert fald på et enkelt punkt, at gymnasiet respekterede stærke holdninger i byen. Skolekomedien afvikledes på et af byens hoteller, og skoleballet og dimissionen foregik på "Højskolehjemmet", dengang rammen om en levende folkelig bevægelse.

Vore ekskursioner holdt sig indenfor det nære. Sammen med lektor fru Laursen iagttog jeg fra den gamle mølle i Skelhøje israndslinjen, skellet mellem fladt og bakkeland og dermed et markant træk i den storslåede jyske natur. De vældige kræfters spil, der havde ført Mørup-stenen fra Norge til Herning, åbnede lektor Tonnesen mine øjne for.

Fra den gamle skolegård i Bøllehavegade - Gynnasium 1923-1951

(Gunnar Jespersen)

På det selskabelige plan: På den første lærerudflugt efter krigen kom vi så langt som til Tippet krat. Arrangementet sluttede i traditionel folkelig stil med kaffebrød på Svostrup kro. Turen foregik naturligvis efter skoletid – det var, mens Thorkild Kristensen var finansminister.

Indenfor de beskedne ydre rammer følte ingen sig forpligtet af stilen fra den gamle latinskole. Selv de to latinlærere kunne man som yngste adjunkt nærme sig uden beklæmthed. Den akademiske let distance-rende stil, jeg kendte fra mine lærere på Frederiksberg Statsskole i 30'erne fandt man ikke her.

Herning Gymnasium 1951-1972

(Bo Esbjørn Larsen)

Eleverne her kom vel også fra bredere kredse, end tilfældet var i byen med en gammel embedsmændstradition.

At en ny tid med åbne grænser og dermed muligheder for, at skolen kunne inddrage videre felter i sin

horisont, nærmede sig, kan illustreres ved, at lektor Erik Merrild i sidste semester på den gamle skole i 1951 arrangerede privat undervisning i italiensk sprog og historie for 3.g og et par kolleger med henblik på en 3 ugers bustur med telt til Italien. Den

gav et rigt udbytte. Enkelte skærmydsler mellem lederen og den katolske kirke kunne ikke gøre skår i billedet af en succes.

En anden procession satte sig i bevægelse, men indgik nu fra et mere markant bygningsværk for enden af Nørregade. Årets nye studenter drog i junaftener gennem byens gader til Sdr. Anlæg, hvor båltales og sange skabte en sand stemning af fest og højtid.

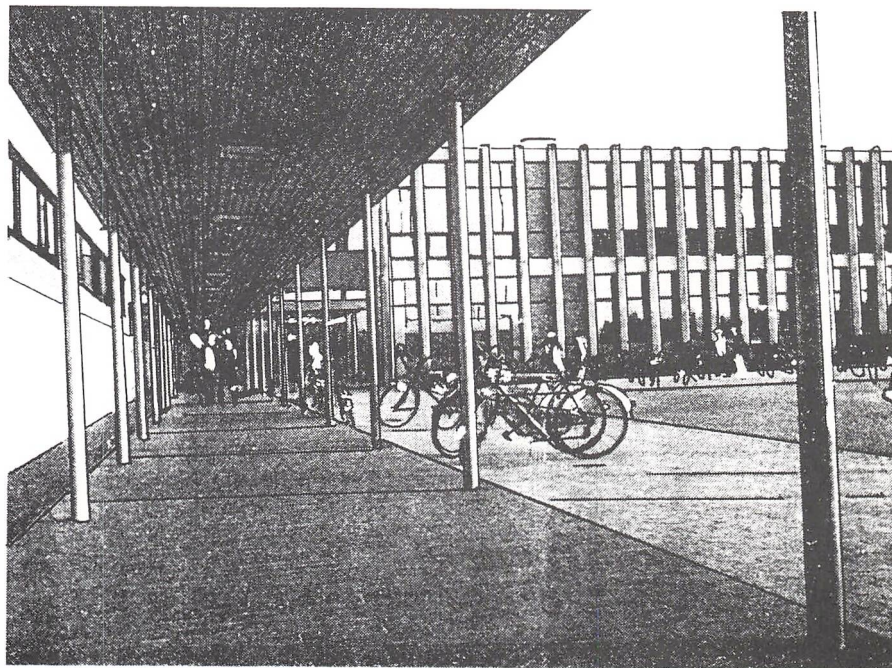
Baggrunden for dette initiativ fra elevernes side var ønsket om at indføre traditioner, der levede op til sjælen i den skolebygning, som visionære arkitekter havde skabt i en enkel monumental stil, som signalerede, at hvad der foregik inden for disse mure var noget væsentligt. Den lyse og varme facade åbnede sig mod byen. Her var byens fornemste arkitektur.

I den festlige aula arrangerede man skolens første "kongebal", der fandt sted på kong Frederik 9.'s fødselsdag. De festklædte og feststemte deltagere i lancieren ænsede næppe budskabet i Gudmundsen-Holmgreens Ikaros-figur med de forbrændte vinger på den blå endevæg. Dets skulle da lige være parrene i lærernes kvadrille. De var amatører på gulvet. Drengene og pigerne var

sikre på, at fremgang var en naturlov.

Mod slutningen af 60'erne krakelerede festbilledet lidt. Enkelte samfundskritiske elever forargede borgerskabet ved at møde op i flånsede eller nedslidte klædningsstykker også ved festlige lejligheder og ved at opføre debatstykker, som de selv instruerede, der afspejlede en desillusion og en livsforståelse, der utvivlsomt faldt mange forældre for brystet. Men heri lå jo også en dialog med omgivelserne. 68-oprøret fik dog aldrig nogen virkelig gennemslagskraft her på stedet. Den vestjyske (be)sindighed fornægtede sig heller ikke ved denne lejlighed.

Behovet for mere albuenum pressede i begyndelsen af 70'erne vor skole længere ud i omegnen. Mere moderne teknisk grej, flere muligheder for kreativ

udfoldelse i musik og bildende kunster kræver flere lokaler.

Arkitekturen blev udsøgt puritansk. De bevilgende råd bestilte ikke æstetiske kvaliteter, men en brugsvare. Tilsyneladende tilstræbtes ingen kontakt med verden udenfor. Institutionen var som en fæstning beskyttet af volde. Et oplivende moment var og er dog Eva Sørensens kunstværk i Grønnegården, der fører materialets og linjernes smukke og enkle tale uden direkte at formidle en

humanistisk livsvisdom som på de gamle latinskoler (sana mens etc.)

Kontakten udadtil er dog på ingen måde afbrudt. I tidens ånd etableres den nu mellem initiativrige lærere i moderne sproghistorie og samfundskundskab og driftsledere og marketingschefer fra erhvervslivet – på professionel plan, ikke på gadeplan ved snak med mælkemanden eller husmoderen på indkøb i Bethaniagade.

Frede Jensen

Forsøg med fagblokledelse

Om ændring af ledelsesstrukturen i gymnasiet

Gymnasieskolen har haft en mangeårig tradition med en såkaldt flad organisationsstruktur med én overordnet, nemlig rektor, der har haft al pædagogisk, økonomisk og administrativt ansvar over for de overordnede myndigheder, som har været både Undervisningsministeriet og amtskommunen. I modsætning til de fleste andre private og offentlige organisationer, herunder andre ungdomsuddannelser, har rektor kun haft begrænsede muligheder for formelt og reelt at delegerer opgaver og ansvar til andre medarbejdere. Med de forøgede krav til ledelse på alle niveauer i vores samfund, har der i de senere år været en omfattende debat om ændrede ledelsesstrukturer i gymnasieskolen.

Den 1. februar 1989 indledte vi et forsøg med fagblokledelse på Herning Gymnasium. I to år skulle vi afprøve, hvorvidt udpegningen af fire fagblokledere, der skulle udøve deres hverv efter nærmere aftale med rektor, var en organisationsform, der var egnet til et stort gymnasium som vores.

De fire fagblokledere var udpeget inden for fire fagblokke: en humanistisk, en naturvidenskabelig, en kreativ og sluttelig en fagblok kaldet internationale studier. Denne omfattede sprogfagene, samfundsfag og geografi. Fagbloklederne kunne selvstændigt iværksætte og gennemføre projekter. Inspirationen til projekterne kunne naturligvis komme fra såvel kollegerne som rektor.

Der blev igangsat en række projekter af tværgående art i de to år, forsøget varede. Åbent Gymnasium blev tilbudt over tre semestre i samarbejde med Folkeuniversitetet. I alt seks velbesøgte kurser blev gennemført, mens fire blev aflyst på grund af manglende interesse.

En udbygning af samarbejdet med Folkeskolen og et arbejde med rekvireret undervisning blev igangsat. Disse projekter blev af flere grunde ikke gennemført.

Der blev også iværksat projekter af mere fagblokspecifik art. Blandt disse kan nævnes møder om det dannelsesbegreb, der ligger bag gymnasiets undervisning. Fagbloklederen i de kreative fag har blandt andet ledet diskussioner om karaktergivning i disse fag, som kom i forbindelse med gymnasierformen.

Hvis man betragter forsøget med fagblokledelse ud fra spørgsmålet om, hvorvidt denne opdeling af skolens lærerstab kunne være en generel model for en ændret organisationsstruktur i gymnasieskolen i almindelighed og på Herning Gymnasium i særdeleshed, mener jeg, at svaret må blive et nej.

Lærerstaben i gymnasieskolen er fagligt set meget velkvalificeret. Samarbejdet inden for de fagligt beslægtede fag foregår som regel meget smidigt og fornuftigt. Og dette samarbejde foregår i de fleste

tilfælde også uden tildeling af egentlig ledelseskompetence til ét menneske. Hertil kommer, at den tradition, der er knyttet til lærerens metodefrihed, er så stærk i gymnasieskolen, at såfremt en fagkollega ville blive tillagt kompetence i relation til de øvrige fagkolleger omkring spørgsmål vedrørende faget, ville denne kunne blive mødt med udtalt skepsis.

Jeg tror dog heller ikke, at det er en opdeling i fagblokke, vi har brug for på Herning Gymnasium. Det kan bruges i andre ungdomsuddannelser med mere centraliserede læseplaner, og det kan muligvis også bruges i forbindelse med integration af institutioner, der tidligere har været under forskellig ledelse. Men hos os har vi mere brug for samarbejde på tværs af fagopdelingen. Det er i højere grad samarbejdet omkring pædagogikken og omkring eleverne end samarbejdet omkring faget, der trænger til at blive styrket. Her har rektor en meget stor

opgave i kraft af, at han alene har det overordnede ansvar for skolens undervisning. Men rektors funktioner er i øvrigt blevet væsentligt udvidet i de senere år. Derfor er der større behov for, at det er forskellige aspekter af rektors ledelseskompetence, der bliver uddelegeret til udvalgte lærere, der kan magte disse opgaver. Det er den vej, vi er slået ind på her på stedet.

Ændringer tager tid at gennemføre. Ændringer af ledelsesstrukturen tager lang tid at gennemføre. Og det tager endnu længere tid at få dem til at fungere optimalt. Der skal løbende drøftelser og justeringer til, for enhver organisationsstruktur må nødvendigvis tage udgangspunkt i dels den kultur, der er på skolen og dels den personkreds, som skolen består af.

Vi er i fuld gang med at få en velfungerende skole til at fungere endnu bedre.

Søren Brøndum

I mange år har klasser fra Herning Gymnasium taget på studieture til udlandet. Nu er nogle lærere og klasser begyndt at eksperimentere med udvekslingsrejser. Anders Sørensen og Annette Koldkjær Højlund redegør her for deres pædagogiske og praktiske erfaringer med denne ny rejseform.

"Kundskab er en god tjener, men først skal livet komme"¹⁾

Nogle betragtninger over den pædagogiske værdi ved udvekslingsrejser.

For at kunne rejse kræves det, at man kan orientere sig geografisk. Man må kunne kigge på et kort og kunne læse en billet, man bør helst kunne lidt sprog, og man skal helst vide hvad mål og formål med rejsen er. At rejse er noget der kræver en lang række praktiske forhold afklaret – herunder ikke mindst hvad man skal putte i kufferten.

Men egentlig er det kun én side af det at rejse, som jeg lidt provokatorisk vil kalde "overflade"! At skulle begive sig på rejse for at møde og leve sammen med andre mennesker kræver nogle forbedelser, som ikke kan kontrolleres, som var det antallet af rene skjorter.

I gymnasial sammenhæng skelner vi mellem viden og dannelse. Eleverne skal forberedes til dels en videregående uddannelse, dels have almen dan-

nelse. Dette sidste begreb er ikke nemt at indholdsbestemme på beskeden plads som her, men jeg vil opfatte det som et udtryk for viden, der kan anvendes som et orienteringsmiddel i livet, som et redskab for forståelse af en selv og af ens omverden.

Det er ikke nemt i vor noget stressede skolehverdag at give eleverne mulighed for at forholde sig til sig selv, at give dem mulighed for at prøve de muligheder, som de er blevet givet i deres skoleforløb – og i deres almindelige opdragelse ikke at forglemme. Med andre ord bør skolen – ikke mindst gymnasi-skolen – give de unge nogle udfordringer, hvor de ikke "bare" skal bruge deres almene og specifikke viden, men også (eller især) bruge deres dannelse i nogle passende udfordringer, så de kan lære at forholde sig til livet og finde en plads deri.

¹⁾ Citatet er af Christen Kold, 1816–70. Han var en af højskolepionererne, stærkt påvirket af Grundtvig og selv med til at præge det danske skolevæsen som helhed.

Pædagogisk set drejer det sig om at skabe en sammenhæng mellem det, som der undervises i i klasseværelset og det liv, som findes udenfor. Hvordan gør man det?

Det kan man gøre på flere måder. Jeg vil her opholde mig ved en måde, som jeg mener giver en række fordele af faglig og pædagogisk art.

De sidste par år har jeg rejst med klasser på udveksling i Polen. Eleverne har boet enkeltvis hos (polske) elever, boet i deres hjem som gæster, der forsøgte at leve i og med de samme vilkår, som den polske vært havde. Det har ikke altid været nemt. Sproglige problemer er det første, der falder en ind at nævne, men det er en efter min mening forkert anskuelse, at det er et problem, at der er problemer. Det er netop, fordi der er problemer ved at lade sig udveksle, at vi rejser på udveksling! Skal vi som pædagoger give de unge mulighed for at forstå, hvad de lærte i historie om den polske kamp for frihed, økonomisk som politisk, som andet end viden, der ikke er retningsvisende i deres eget liv, så må der sættes kroppe på de erfaringer og meninger, man har hørt om hjemme i Danmark.

En påtrængende sanselig erfaring af lugte, lyde, steder og stemninger kan måske blive det, som skal til, for at en dybere, egentlig forståelse opstår.

Problemerne er med andre ord nødvendige! De unge skal bruge deres velerhvervede viden i en konfrontation med andre mennesker, så de bliver nødt til at placere sig selv i forhold til spørgsmål som f.eks., om de selv i et eller andet omfang ville kæmpe for frihed? – om det betyder noget for dem at være danske – og ikke mindst finde ud af, hvad det vil sige at være dansk!

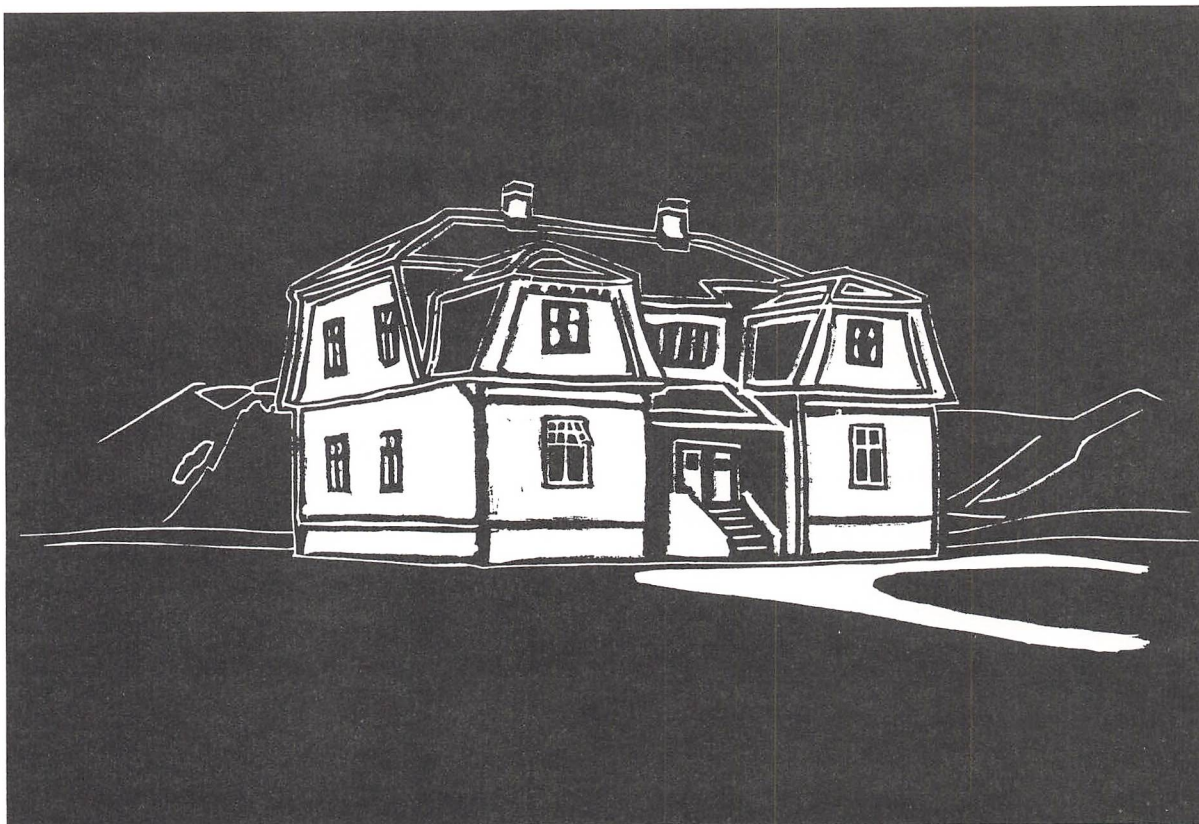
En udveksling indeholder derfor en del forberedelse af praktisk art – som al rejsen gør. Der skal læres og læses – der skal vides en masse – men først og fremmest skal man orientere sig mod mødet med et ukendt land og ukendte mennesker. Det er en psykisk proces, som er af stor værdi for undervisningen. Derved bliver undervisningens indhold nemlig af eleven opfattet som det "sikkerhedsnet", der skal hjælpe ham igennem en hel uge, hvor han (efter egen opfattelse) er helt alene i verden! Der sker derfor vældig koncentrationsforøgelse, så stor, at det sommetider kammer over!

Jeg må også vedgå, at det er sket, at eleverne efter en sådan kraftanstrengelse, efter udvekslingen er faldet noget tilbage i den daglige indlæringsituation, men det er vel egentlig en billig pris at betale for en stor personlig, veloverstået udfordring?

I en udveksling underordnes kundskaben livet – og sådan bør det efter min opfattelse være! Vist skal vi lære de unge mennesker en masse viden – men vi skal også give dem mulighed for at forstå med andet end forstanden, hvorfor de lærer noget. De unge skal have en basis for omverdensorientering, for selvforståelse og for at forstå andre mennesker. Det sker, når man skubber dem lidt uden for hverdagen og ud i situationer, hvor sikkerhedsnettet nok er der, men ikke ses!

I en verden, hvor der ikke er langt til andre mennesker, selv om de bor mange kilometer væk, er det også en nødvendighed at medvirke til mellemmenneskelig forståelse, fordi det til syvende og sidst er det, der giver en selvforståelse!

Anders Sørensen

John Kristensen

"Topmødehuset" i Reykjavik

14 dage på Island

Erfaringer med praktisk tilrettelæggelse af udvekslingsrejser

Besøget fra Herning blev en meget stor succes på Flensborgarskólinn. De danske elever var særdeles venlige og viste utrolig stor tolerance over for islændingenes ubehjælpssomme sprog, og de gjorde alt for at fremme kommunikationen. Dette har medført, at de islandske elevers motivation for at tale dansk er blevet styrket." (en islandsk lærer).

"Hele rejsen til Danmark har været som den lige bedst kunne være. (..) Folk er alle vegne flinke og gør næsten alt for en." (en islandsk elev).

Tænk at man på kun fem dage kan føle, at man har fået en helt ny familie – ikke nok med at jeg fik kost og logi, at Margret kørte mig, hvorhen jeg ville, og at de alle var så søde mod mig, men at jeg også fik storslåede gaver, gjorde mig virkelig stum." (en dansk elev).

En 3.g matematikerklases 14 dages besøg på Island i oktober 1990 og 22 islandske elevers genvisit i Danmark i marts 1991 kunne opsummeres sådan, da citaterne fremhæver, at væsentlige sider af hensigten med udvekslingsrejserne blev opfyldt – et møde mellem mennesker med forskellige sprog og delvist forskellige kulturer.

Men da min opgave er at opsamle erfaringer med udvekslingsrejser, så andre evt. kunne få glæde af det, må andre sider også med.

"Skolegangen i Danmark var ikke morsom, fordi jeg ikke forstod noget." (en islandsk elev).

"Når en gæst får overladt et af husets værelser og nøgle til huset, må der som en selvfølgelig forudsætning heri ligge, at vedkommende opfører sig som en høflig gæst. (..) Gæstens opførsel var uacceptabel." (en dansk værtsfamilie)

Måske kan andre godt lære af vores – også mindre gode – erfaringer. Derfor følgende:

Eftersom udvekslingsrejser sammenlignet med studierejser er mere arbejdskrævende og involverende for både elever, forældre og lærere, er det ekstra nødvendigt at prøve at tage højde for så meget som muligt. Jeg vil derfor forsøge at pege på nogle områder som f.eks. rejsens hensigt, økonomien, tidsaspektet, indkvartering og indhold, som alle bør gøres til genstand for særlig overvejelse.

En del elever er på forhånd skeptiske over for udvekslingstanken, fordi de ganske korrekt anser det for meget mere forpligtende end en studietur med hotelophold. Elevernes ønsker vedr. en udenlandsrejse under gymnasieforløbet er ofte af en noget anden karakter – mere fornøjelsespræget og mindre langsigtet, hvad udbyttet angår – end lærernes. Nødvendigheden af at skabe motivation er derfor stor, og jeg har ingen patentløsning, men en trøst i denne fase er det, at eleverne bagefter er

meget glade for oplevelsen, og som en elev udtrykte det lidt firkantet: "Ølindtagelse med kammeraterne kan lige så godt foregå i Herning."

Det er imidlertid afgørende, at elever, lærere og værtsarrangører så udførligt som muligt gør rede for, hvad man ønsker af udvekslingen, så forventningerne kommer til at stemme godt overens med det, der faktisk sker. Er det kultur, natur, politik, historie, almindelig sigtelse eller ..., der er centrum for rejsen? Vore elever var til rejsen forberedt i fagene dansk, historie, religion, geografi og billedkunst, og vi havde opstillet ret specifikke ønsker om, hvad vi gerne ville opleve på Island. De islandske arrangører havde derimod meget få udtalte ønsker, og dermed blev det meget vanskeligt overhovedet at tilrettelægge ekskursioner. De islandske elever gav da også ved rejsens slutning udtryk for, at de gerne ville have haft mere indflydelse på programmet under planlægningen på Island.

Med hensyn til økonomi er det ved rejser til Island og andre dyre rejsemål nødvendigt at hente tilskud fra firmaer og fonds. Det lykkedes os også efter ca. 40 ansøgninger at få temmelig mange penge i støtte, og det var selvfølgelig herligt. Men arrangører må gøre sig klart, at der ofte følger forpligtelser med i form af rapporter, regnskab med udførligt bilagsmateriale (besværligt) eller foredrag. Venskabsforeninger (her Foreningen Norden) kan også yde støtte af økonomisk eller anden art, og her gælder samme forpligtelser som ovenfor nævnt.

Afhængigt af prisniveauet i rejselandet er det mere eller mindre (ved Island meget) nødvendigt, at forældre og elever præcist ved, hvad rejsebetalingerne dækker. Mest muligt betalt hjemmefra sikrer, at alle

elever uanset lommepengenes mængde kommer med til mest muligt.

Da formålet med rejsen ud over det faglige også er at skabe classesammenhold, kan det være en god ide at satse på et par nætters indkvartering på vandrehjem, hotel eller lignende for at give større mulighed for samvær, selv om det fordyrer turen.

Udveksling indebærer udgifter for eleverne i to faser: rejsen og genvisningen. Det er derfor vigtigt, at også forældrene inddrages i planlægningen, så alle er indstillet på, at der ikke kun er rejseudgifter og lomme penge, men at også de arrangementer, værter og gæster deltager i, koster. Vi holdt derfor 2 møder med forældrene før rejsen og et efter, og vi sendte ret meget informationsmateriale til forældrene, men vi fik så til gengæld også megen støtte fra forældregruppen.

Indkvarteringen privat er jo udvekslingsrejsens særkende, og som det fremgår af et af de indledende citater, er det her vigtigt, at værtsfamilierne opfordres til at gøre hjemmets regler klart for gæsten, og at både værts elever og gæsteelever orienteres om, at deres private regler for god opførelse måske ikke altid er dækkende, og at en god portion situationsfølelse må udvises.

Heldigvis opfører eleverne sig næsten altid utroligt pænt, når de er gæster, og andre overvejelser er lige så nødvendige, når indkvarteringen planlægges. Nogle elever har givet udtryk for, at det er nemmere at have 2 end 1 gæst boende, og at det også er tryggere at være 2 gæster sammen. Nogle har ment, at de helst vil indkvarteres hos en af samme køn, og at det er rart, når f.eks. to værtsveninder har to gæstevener boende. Alt sammen er en afklaring værd, og alligevel må man nok indstille sig på, at

enkelte flytninger kan blive nødvendige. Dette undgås nok lettest, hvis eleverne som led i udvekslingen har brevvekslet nogen tid. Bytninger kan så måske foretages før rejsen. Store geografiske afstande mellem værterne kan være generende, da enkelte gæster af den grund kan føle sig uden for fællesskabet, og megen transport koster.

Hvad lærernes indkvartering angår, anbefaler jeg hotel eller lignende. Selv om det også som lærer er spændende at bo i et fremmed lærerhjem, er det svært at være en opmærksom gæst, en velforberedt turlleder, en inspirerende gæstelærer og elevernes samtalepartner/problemløser på en gang. En of-fentlig indkvartering giver lettere mulighed for, at lærerne kan holde planlægnings- og evalueringsmøder under rejsen, og at eleverne har et sted at møde lærerne i tilfælde af problemer, der ikke løses på 2 minutter under det øvrige program.

Rejsetidspunktet kan sjældent vælges frit på grund af koordinering på skolerne, selv om visse rejsemål i kombination med interesseområde har indlysende favorittidspunkter. Hvis klassen primært skal på indendørs museumsbesøg, spiller dårligt vejr selvfølgelig kun en birolle, mens tåge og regn f.eks. har ødelagt ellers glimrende naturstudier.

Rejsetidsrummet var som nævnt for os 14 dage på grund af store transportudgifter. Vi var væk i ugen før og i efterårsferien. Det er formodentlig i overkanten, da hverken lærere eller elever dermed levnes tid til at hvile ud, fordøje indtryk endsige forberede genoptagelsen af skolegangen. 10 dage er nok mere ideelt – og enkelte elever havde faktisk hjemve (efter kærresten). Det skal bemærkes, at vi boede to steder på Island, da 5–7 dage nok er maximum for hver indkvarteringsfamilie, hvis det ikke skal opleves som en belastning.

Som tidligere nævnt er det vigtigt at vide og forbedre, hvad man vil, også i detaljer. Et besøg på en institution – eller hvor som helst i øvrigt – kan være oplagt og dog blive en fiasko, hvis der ikke er klare aftaler om interesseområder.

Der er også en hårfin balance vedrørende programmets omfang. Det fælles program for gæster (eller for gæster og værter sammen) skal give nok indtryk af det, landet tilbyder, men for at udvekslingen og oplevelsen med værterne skal have optimale vilkår, må fritiden til aktiviteter i værtsfamilien være tilstrækkelig uden at være belastende og nok til en aktiv familie uden at prisgive gæsten hos en inaktiv værtsfamilie. Find den balance, hvem der kan!

I udvekslingstanken ligger naturligt, at der ikke blot udveksles erfaringer vedrørende levevilkår, familieliv og ungdomskultur, men også vedrørende skolegang. Som et af citaterne afslører, kan det være overordentligt vanskeligt at skabe meningsfuld skolegang i et land med et ukendt eller lidet kendt sprog. Hvis de gæstende elever holder foredrag, får både gæster og værtsskole udbytte af det, men gæsterne oplever jo ikke personligt, hvordan en almindelig skoledag forløber. Skal de følge den almindelige undervisning i fag, som de forstår (f.eks. fremmedsprogundervisning), kræver det meget stor tilrettelæggelse, og igen går den almindelige skoledag, hvor gæst følger vært, tabt. Løsning søges.

"Vi tager afsted igen næste år." (en dansk elev).

"Min gæst får topkarakter." (en dansk elev).

Trods de problemstillinger, der er ridset op ovenfor, må jeg med mine elever konkludere: det er utroligt spændende og givende at være på udvekslingsrejse. Også i den grad at det kan opveje det kolossale arbejde, der ligger i forberedelse, gennemførelse og efterbearbejdelse. God fornøjelse.

Annette Koldkjær Højlund

Mange danske gymnasieelever får et års orlov fra gymnasiet for at tage på individuel udvekslingsrejse til et andet land, ofte i en anden verdensdel. Her fortæller to elever om deres oplevelser og erfaringer.

En dansker Down Under

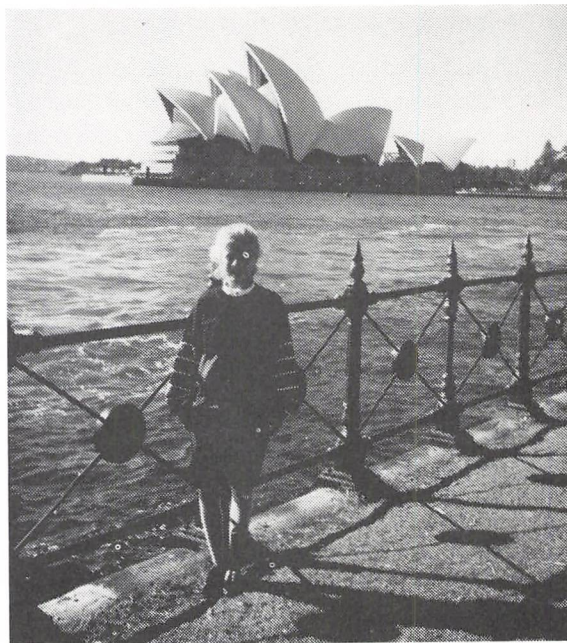
Den 19. august 1990 hoppede jeg sammen med 52 andre forventningsfulde unge danskere på et fly i Kastrup lufthavn. Foran os havde vi en 25 timer lang flyvetur halvvejs rundt om jordkloden. Destinationen var selvfølgelig Australien, landet med koalere, kænguruer, verdens største sten og et operahus designet af den danske arkitekt Jørgen Utzon. Hermed var et år som Rotary udvekslingsstudent begyndt.

Inden man kaster sig ud i sådan et foretagende, har man selvfølgelig tænkt situationen igennem, men intet kan dog forberede én på følelsen af at være "Palle alene i verden", når man ankommer til et fremmed land så langt væk hjemmefra. Jeg havde dog absolut intet at være nervøs for, min værtsfamilie tog imod mig med åbne arme, og der gik kun kort tid, før jeg følte mig hjemme hos dem.

Jeg boede i Australiens hovedstad Canberra, som har knap 300.000 indbyggere. Canberra ligger placeret i den sydøstlige del af Australien, ca. 300 km syd for Sydney – der med sine 4 millioner indbyggere er landets største by. Som Rotary udvekslingsstudent har man flere familier i løbet af året, man bliver dog i den samme by og på den samme skole. Samtidig skal ens forældre være værter for andre udenlandske studerende, hvilket betyder, at den eneste omkostning udover lommepenge er flybil-

letten, da man bor gratis hos værtsfamilierne. Jeg havde 4 vidt forskellige værtsfamilier, og med en enkelt undtagelse var jeg glad for at bo hos dem alle.

Gennem hele året gik jeg på en skole, som egentlig svarede til Herning Gymnasium, der var dog den store forskel, at eleverne faktisk ikke kendte til

selvstændighed/selvdisciplin. Fx. var de andre elever nær faldet ned af stolen i forbauselse, da jeg i den første time rakte hånden i vejret for at besvare lærerens spørgsmål. Mange af eleverne var stadig af den opfattelse, at det var læreren og ikke én selv, man snød, hvis man ikke lavede sine lektier. Med undtagelse af skolerne i Canberra er undervisningsformerne meget strikse, eleverne går med uniform og står skoleret.

Mit år i Australien var helt ovenud fantastisk, jeg oplevede og så utroligt meget. Australiens stor-

slåede natur og helt anderledes dyreliv kan tage pusten fra enhver.

Nytåret 1990–91 tror jeg aldrig, jeg glemmer. Jeg tilbragte det på en rigtig outback farm med en besætning på omkring 10.000 får. De sidste 200 km inden farmen kørte vi på grusvej, og da det satte ind med kraftig regn nogle timer før årsskiftet, blev grusvejene forvandlet til én stor mudderpøl, – heldigvis var vi i en 4-hjulstrukket bil.

Klimaet er uægtelig også noget anderledes i Australien end i Danmark. Sommeren ligger samtidig

med jul og nytår, og når temperaturen når op mellem 35–40 C kombineret med en høj luftfugtighed, ja så er det faktisk temmelig varmt. Men tro nu ikke, at det er så varmt hele året rundt, om vinteren er der tit nattefrost i den sydlige del af landet, der falder sne i bjergene, og der er gode muligheder for at stå på ski.

Godt 2 måneder før jeg forlod Australien, var jeg sammen med 50 andre Rotary udvekslingsstudenter på en 3 ugers bustur rundt i den syd-østlige del af landet. Vi kom fra 13 forskellige lande, så udover australsk kultur fik vi også indblik i mange andre kulturer. Blandt de mest interessante oplevelser fra turen skal nævnes besøg i en gammel guldmine, på en fårefarm (hvor vi klippede får), hos "The Flying Doctors" og i "School Of The Air" (hvor vi snakkede med eleverne ude på gårdene over radioen).

Australierne er et utrolig venligt og gæstfrit folkefærd. På samme måde som mange danskere forestillersig Australiensom værende Crocodile Dundee, kænguruer og Ayers Rock, ja så ved australierne altså heller ikke ret meget om lille Danmark – utallige gange er jeg blevet spurgt, om alle danskere har blå øjne og blondt hår. Selvfølgelig kender de os på nogle ting, fx. H.C.Andersen, Karen Blixen, Lego, ost, wienerbrød, hotdogs og pornografiens frigivelse i Danmark.

Den 27. juni 91 var det så tid til for mig at forlade Australien, som efterhånden var blevet mit andet hjem. Afskeden med mine værtsfamilier og venner hører ikke til de mest muntre scener i mit liv, især nok fordi man ikke ved, om vi nogensinde mødes igen, men tiden, vi havde sammen, var helt i top, og jeg vil for intet i verden bytte mit år Down Under væk.

Lisbeth Aagaard, 3b

Oplevelser i det italienske skolesystem

Det var uden meget viden om Italien og ikke mindst skolesystemet, at jeg mellem 1. og 2.g tog med Dansk AFS til Milano, hvor jeg boede ved en italiensk familie og gik i skole, og det er dette skoleår, jeg vil beskrive her...

Italienerne går i skole fra mandag til og med lørdag, hvilket jeg hele året igennem fandt temmelig svært, men alligevel vænnede mig til – så meget som det nu var muligt.

Skoledagen strækker sig ikke over mere end 5 timer, men så er der til gengæld ikke frikvarter mellem timerne med undtagelse af de par minutter, det tager læreren at skifte klasselokale. Midt på dagen er der dog et "langt" frikvarter på 15 minutter, hvor yndlingsbeskæftigelsen for mine klassekammeraters vedkommende var at rakke lærerne ned, drille hinanden, høre walkman og spise skolens alt for gode panini med skinke.

Det italienske gymnasium, liceo, er mere specialiseret og varer 5 år, hvilket altså betyder, at eleverne skal vælge "deres fremtid" allerede i syvende klasse, og dette medfører efter min mening, at det ofte er forældrenes mening, eleverne retter sig efter.

Jeg gik på et liceo scientifico, hvilket er det naturvidenskabelige gymnasium, hvor matematik, kemi og fysik er i overvægt, men der findes mange forskellige linier: liceo scientifico, liceolinguistico (sprogligt gymnasium), liceo artistico (kunst gym-

nasium for billedhuggere og malere) og liceo classico (gymnasium med oldgræsk og latin) er de mest almindelige.

At jeg som sproglig endte på et liceo scientifico var bestemt ikke noget, jeg var særlig glad for, men førstehåndsindtrykket af skolen vil nok altid være det samme, og min dagbog fra den første dag i skolen fortæller en del....

"Skolen - forfærdelig! Søde elever - umodne muligvis? Kunne ikke fatte et kuk af matematikken -

nedtur på grund af det! Sød lærerinde – de andre hader hende. De næste timer var næsten lige så svære – faktisk endnu værre! Hjemme kl. 13,00 – grådkvalt."

Ak, ja, sådan kan det gå, når man begynder at gå i skole i et land, hvor man ikke kan sproget, men det er alligevel meget sundt at prøve, og efterhånden som jeg fik sproget lært, blev undervisningen også betydelig mere interessant, og jeg behøvede ikke længere skrive breve i timerne.

Timerne foregår nærmest som foredrag, hvor læreren snakker, og eleverne tager notater uden at stille spørgsmål eller diskutere emnet med læreren. Når teksten eller en del af den er gennemgået, er der interrogazione, hvor eleverne bliver hørt i stoffet, hvorefter de får en karakter. På nogle skoler skal eleverne endda stå op og høres, men på min måtte vi gerne sidde ned, selv om det sjældent hjalp på nerverne! De fleste var så bange for "interrogazione", at de havde ondt i maven de fleste af ugens dage eller ligefrem brød ud i gråd på toilettet.

Eleverne var nærmest bange for lærerne og skulle tiltale dem i 3. person ental for at vise deres respekt. Når rektor kom ind, skulle vi sågar rejse os op, og jeg må indrømme, at jeg aldrig har følt mig så latterlig, som når vi skulle rejse os op for den diktatorlignende kvindelige rektor, der hånende delte karakterblade ud! "Nå, du skal måske gå et år om, hva?"

Der var til gengæld et virkelig godt sammenhold blandt eleverne, som altid kunne blive enige om at hade lærerne med undtagelse af et par stykker – dem var der ikke mange af. Da vi skulle have juleafslut-

ning, medbragte klassens "slemme" dreng en specialbagt kage med tun, olivenolie og hvidløg pyntet med cocktailbær i det håb, at den forhadte matematiklærerinde ville være dum nok til at spise den. Det var hun ikke, men det gik ud over nogle andre

Dernæst var der ingen grænser for elevernes opfindsomhed, når vi havde skriftlige prøver, og enten sendte man kleenex-pakker til hinanden med afskrifter af hele latinprøven, afskrev lektien på bukser og arme, eller man kunne gemme små tætskræve sedler i sine krykker, hvis man havde brækket benet.

Al denne opfindsomhed kommer dog ikke uden grund, for det er ikke unormalt, at 3-4 elever skal gå året om på grund af for lave karakterer. Karakter-skalaen går fra 1 til 10, hvor 6 er den "beståede" karakter. Hvis man ved årets slutning har for lave karakterer, skal man til reeksamination i september, hvor der altså ofte er nogle, der dumper og må tage et år mere.

Den endelige studentereksamen, la maturità, er efter min mening knap så hård som vores. Eleverne må selv vælge de to fag, de skal op i, og det er ret normalt, at venner og familie møder op for at overhøre eksaminanden sammen med lærerne og censor.

På trods af at den italienske skole er temmelig "sort", blev det et godt skoleår med en masse specielle oplevelser, som man ikke kan få i det danske skolesystem, for vi har da heldigvis knap så meget at frygte, når vi går i skole!!

Stine Hjelm, 3a

Teknologien hjælper blinde

For Jesper Truelsen, der er født blind, er hverdagen som gymnasieelev blevet lettere

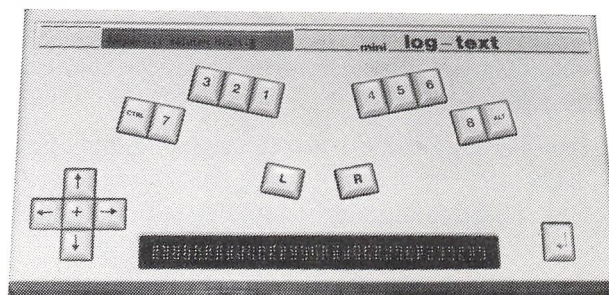
Jesper Truelsen har valgt gymnasiet, som mange andre unge har gjort det, men Jespers forudsætninger er ikke helt de samme, fordi han er blind. Jesper er født blind, eller næsten blind, idet han er i stand til ganske svagt at skelne mellem lys og mørke. For ikke så forfærdelig mange år siden var forudsætningen for som blind at gennemføre en skoleuddannelse, at man måtte flytte først til Refnæs og senere til København. I dag kan blinde og andre handicappede blive i deres hjem og følge undervisningen i folkeskolen og eventuelt senere i gymnasiet. Forudsætningen for dette er selvfølgelig, at en lang række mennesker i og uden for skolesystemet står til rådighed for den blinde. Den teknologiske udvikling kan nu i stigende grad anvendes til at gøre blinde mere selvstændige og selvhjulpne.

Jesper har været med til at afprøve den ny teknologi, fra de første maskiner til brug for blinde kom på markedet. Han var en af de første, der i 1987 fik den såkaldte log-text på prøve. Han har nu anden generation af log-texten, som han anvender til at kommunikere med sin edb-maskine, idet han både kan skrive og læse ved hjælp af den. Jesper skriver ved at kombinere log-textens 8 taster, og han læser ved at holde sine fingerspidser på en række nåle, som viser de enkelte bogstaver i blindskrift. Hvert bog-

stav består af en kombination af 8 nåle, f.eks. er et *a* en enkelt nål i feltets øverste venstre hjørne.

En af de store fordele ved log-texten er, at det er muligt for den blinde at kontrollere, hvad han selv har skrevet. Tidligere, hvor den blinde skrev på en almindelig skrivemaskine, var denne kontrol ikke mulig.

Jesper har en PC'er stående i klasselokalet, ligesom familien har købt en tilsvarende PC'er, der står hjemme på Jespers værelse. Log-texten er ikke større end, at den er mulig at tage med sig hjem, og da den har en hukommelse på 400.000 tegn kan Jesper tage dagens notater med sig hjem og overføre dem til sin egen edb-maskine.

Log-texten med de 8 taster, der i kombination kan danne alle bogstaver

Jespers hjørne i klasseværelset med de mange bøger i blindskrift, PC'er og log-text.

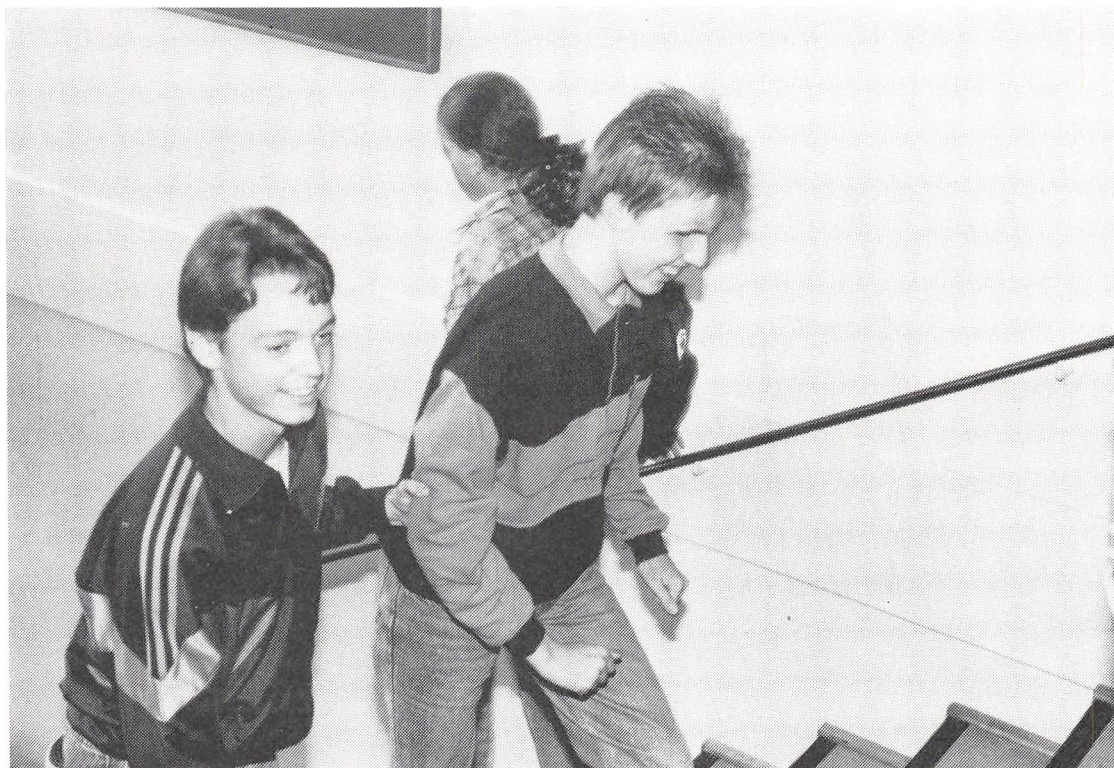
Foruden at lægge sine notater ned på PC'ens harddisk, kan Jesper skrive stile og rapporter på maskinen og få dem skrevet ud på papir, som han derefter kan aflevere.

Han kan også benytte maskinen som ordbog, idet dansk-englisk, dansk-tysk og dansk-fransk ordbog er tilgængelig som elektronisk ordbog. Systemet virker dog endnu ikke helt upåklageligt.

Når eleverne får udleveret en ny bog, vil det ofte være nødvendigt for Jesper, at Blindeinstituttet skriver en blindskriftsudgave af den pågældende bog,

som man så sender til Jesper. Inden for en meget overskuelig fremtid vil det være muligt at læse avisudklip, tidsskriftsartikler og bøger ind i PC'en ved hjælp af en såkaldt scanner, hvorefter det er muligt for den blinde at læse ved hjælp af log-texten. Man vil altså spare den besværlige vej omkring fremstilling af blindskrift på papir.

Også skolevejen er blevet nemmere at klare for blinde. Der er ved de mest trafikerede kryds opsat anlæg, der med lyd fortæller, hvad trafiklyset viser. Den officielle betegnelse for disse anlæg er *lydfyr*.

Der er kun nogle mindre befærdede gader, som Jesper selv skal klare at krydse.

Teknologien kan i stadig stigende grad gøre hverdagen lettere for blinde og være med til at give blinde mulighed for at leve en tilværelse, der kan minde om såkaldt almindelige menneskers.

På trods af teknologiens fremskridt er det stadig nødvendigt for Jesper at have klassekammeraternes assistance i det daglige, og navnlig har han glæde af klassekammerat Henrik Thorsen, som hjælper Jesper med praktiske problemer som f.eks. at tale artikler ind på bånd. Henrik er betalt for at hjælpe i 4 timer om ugen.

Poul Kildsgaard

Skolens ansatte

Anne Albinus
lektor
studievejleder, fransk

Ruth Ask
kantinemedhjælper

Thorkil Axelsen
adjunkt
samfundsfag, fransk

Bente Bisgaard
lektor
spansk, fransk

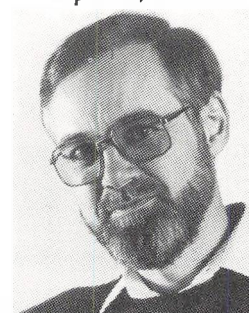
**Lise Merete
Blüthgen**
lektor
historie, eng., spansk

Jonna Byriel
lektor
dansk

Søren Brøndum
rektor
samf., geo., erhv.øk.

Erik Bøgh
lektor, inspektør
dansk, latin, oldt.

Vagn Christensen
 lektor
 historie, oldt.

Karen Else Christoffersen
 lektor
 fransk, russisk

Kirsten Colstrup
 lektor
 fransk, musik

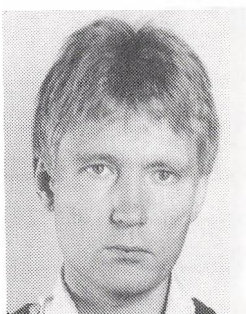
Stig Dinsen
 adjunkt
 engelsk, fransk

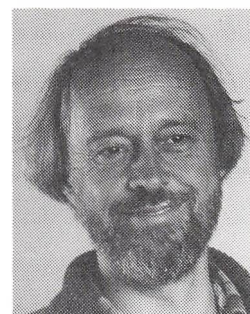
Karen Drejer
 adjunkt
 matematik

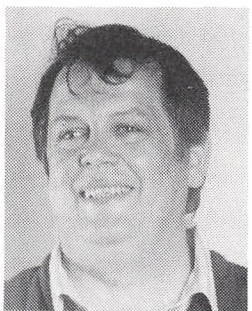
Niels Fiil
 lektor
 matem., kemi, naturfag

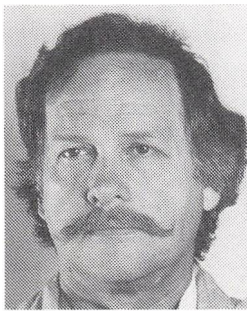
Claus Gregersen
 adjunkt, datavejleder
 mat., fysik, data, naturfag

Henrik Klintholm
 lektor
 musik

Kristian Holst
 adjunkt
 kemi, fysik, naturfag

Jens Hostrup
 lektor
 engelsk, tysk

**Annette Koldkjær
 Højlund**
 adjunkt
 dansk, dramaturgi

Connie Jakobsen
 sekretær

Mona Jensen
adjunkt
tysk, billedkunst

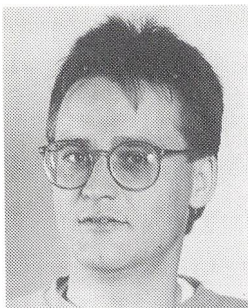
Peter Lundby Jensen
adjunkt
samfundsfag, musik

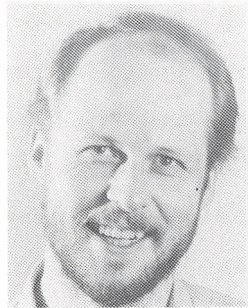
Sten Visti Jensen
lektor
dansk, oldt., filosofi

Ruth Johansen
kantinemedhjælper

Jens Jørgensen
adjunkt
dansk, idræt

Michael Jørgensen
adjunkt, skemalægger
fysik, mat., naturfag

Poul Kildsgaard
studielektor
samfundsfag, historie

Alice Kramer
adjunkt, inspektor
matematik, fysik, naturfag

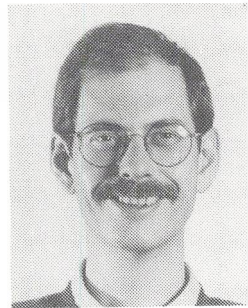
Erik Kristensen
lektor
kemi, naturfag, teknikfag

Peder Kristensen
pedel

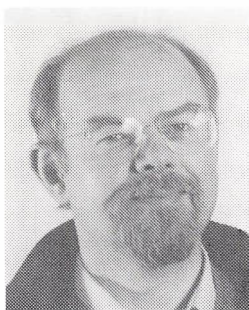
Birgit Krægpøth
lærer
idræt

Bo Esbjørn Larsen
adjunkt, boginspektor
historie, billedkunst

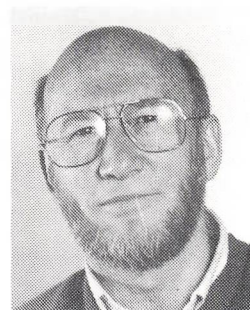
Eva Mose Larsen
lektor
dansk

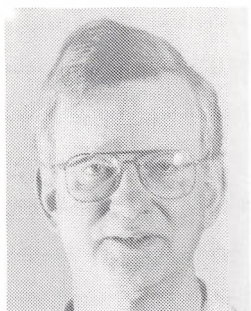
Peter Lenler-Eriksen
lektor
biologi

Steen Noer Madsen
adjunkt
historie, latin

Per Mark
studielektor
matematik, naturfag

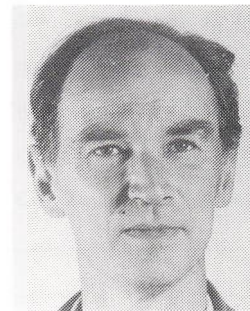
Johan Maul
lektor
kemi, fysik

Rita Fløe Møller
sekretær

Birgit Nellemann
adjunkt
dansk, historie

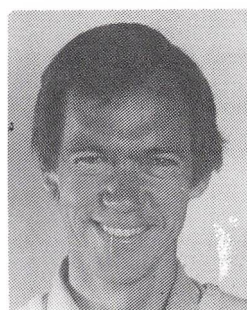
Henning Nielsen
lektor
biologi

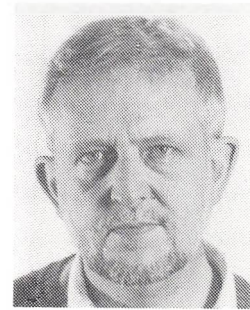
Inge Nielsen
teknisk medhjælper

Lotte Nielsen
kontorelev

Niels Linde Nielsen
lektor, AV-inspektør
studievejleder, geografi

Søren Nissen
lektor
tysk, oldt., dansk

Bent Vestergaard Olesen
 lektor
 matematik, naturfag

Anne Overgaard
 adjunkt
 engelsk, idræt

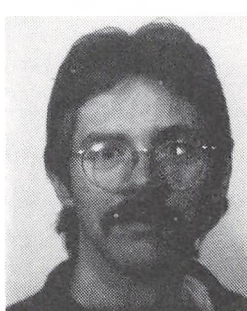
Bjørn Pedersen
 adjunkt
 engelsk, fransk

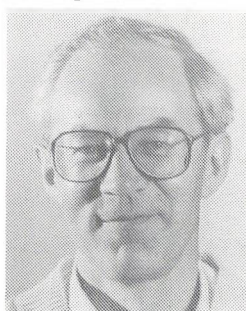
Ditte Pedersen
 kantineleder

Doris Thing Pedersen
 biblioteksassistent

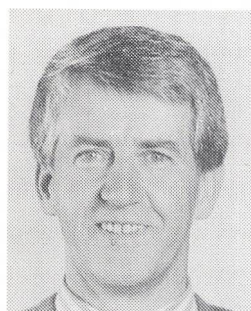
Bent Vesterg. Petersen
 adjunkt
 biologi

Jørgen Rasmussen
 lektor
 tysk, idræt

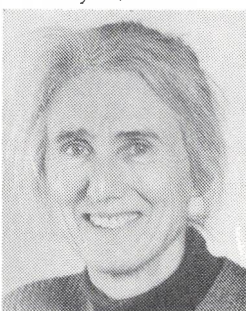
Poul Børge Rosendahl
 adjunkt
 engelsk, tysk

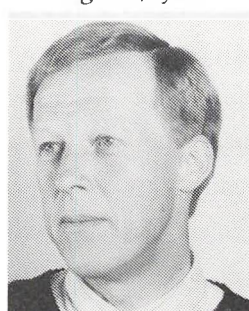
Preben Salomonsen
 pedel

Ordin Skjæveland
 studielektor
 historie, engelsk

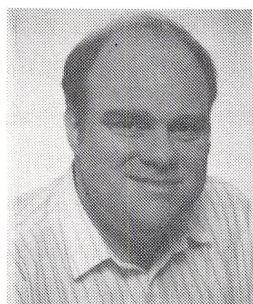
Beate Skou
 lærer
 billedkunst

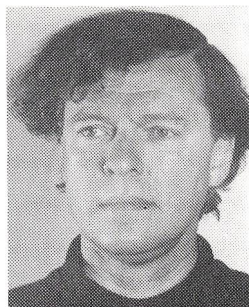
Erik Stabell
 lektor
 fysik, matematik

Anders Sørensen
adjunkt
dansk, religion

Ole Skovgaard Sørensen
lektor, skemalægger
matematik, fysik, naturfag

Hans Jørgen Thomsen
lektor
historie, religion

Niels Henrik Thormann
lektor
samfundsfag, historie

Tordis Vang-Pedersen
lektor
geografi

Anna Wilkens
adjunkt
tysk, religion

Ruth Ødgaard
sekretær